

Subunitatea 3.2: Creativitatea

Obiective de învățare

- Îmbunătățirea abilităților de gândire creativă.
- Folosirea creativității la rezolvarea problemelor și la generarea de idei.
- Promovarea unui mediu care încurajează și cultivă creativitatea.
- Transpunerea ideilor creative în planuri de acțiune.

Definiție

Creativitatea este abilitatea de a genera idei originale și valoroase prin gândire divergentă și prin realizarea de conexiuni inedite. În antreprenoriat, este o piatră de temelie pentru rezolvarea problemelor, inovare și dezvoltarea de propuneri valoroase și unice.

Orientările EntreComp

EntreComp ne oferă următoarea indicație:

"Dezvoltați idei creative și utile".

Cum?

Creativitatea, așa cum este definită de Wikipedia, este o caracteristică intrinsecă atât indivizilor, cât și proceselor, care generează ceva unic și valoros. Procesul generează rezultate intangibile, cum ar fi ideile și teoriile științifice, alături de cele tangibile, cum ar fi invențiile, operele literare tipărite sau picturile (Wikipedia, 2023).

În plus, creativitatea nu trebuie percepută doar ca un concept la modă, ci mai degrabă ca un pas fundamental și esențial pentru promovarea inovației și obținerea unui succes susținut în cadrul unei organizații. Potrivit lui Rao (2012), indivizii dau dovadă de creativitate prin conceperea, anticiparea, inițierea și punerea în aplicare a unor concepte noi, punând bazele unor progrese revoluționare.

În contextul unor companii prospere, creativitatea se dovedește nu doar avantajoasă, ci mai degrabă o cerință esențială (Martins & Terblenche, 2003). Craft (2005) o descrie ca fiind capacitatea de a vedea situații potențiale care scapă frecvent atenției celorlalți. Fără îndoială, creativitatea este o componentă fundamentală a setului de aptitudini antreprenoriale, asumându-și o funcție crucială în inițierea și menținerea eficientă a unui demers de afaceri.

EntreComp subliniază importanța fundamentală a creativității ca talent esențial pentru persoanele angajate în activități antreprenoriale. Conform cadrului EntreComp, creativitatea cuprinde capacitatea cognitivă de a concepe și de a vizualiza perspective noi, de a stabili conexiuni între

concepte aparent disparate și de a manifesta aceste idei în rezultate tangibile prin rezoluții și produse inventive. În domeniul antreprenoriatului, creativitatea acoperă o strategie cuprinzătoare care se extinde dincolo de simpla generare de idei, implicând capacitatea de a concepe și de a pune în aplicare în mod eficient aceste idei, ceea ce duce la rezultate tangibile și semnificative.

Creativitatea în contextul antreprenorial include următoarele aspecte:

Îmbunătățirea gândirii creative

Potrivit EntreComp, indivizii dau dovadă de creativitate prin capacitatea de a gândi în mod divergent și de a forma conexiuni unice, generând idei originale și valoroase. EntreComp recunoaște creativitatea ca fiind o piatră de temelie pentru rezolvarea eficientă a problemelor, încurajarea inovării și crearea de propuneri valoroase distincte în contextul antreprenorial.

EntreComp recomandă să se pună accentul pe îmbunătățirea abilităților de gândire creativă. Acest lucru presupune încurajarea persoanelor să se desprindă de tiparele convenționale de gândire, să exploreze diverse perspective și să accepte idei neconvenționale. Angajarea în gândirea creativă se dovedește benefică pentru generarea ideilor și explorarea soluțiilor alternative pentru a aborda provocările de zi cu zi. Mahmudi (2010) subliniază importanța gândirii creative ca fiind o abilitate căutată în domeniul profesional, evidențiind relevanța acesteia pentru îmbunătățirea personală.

Anwar, Shamim-ur-Rasool și Haq (2012) subliniază patru componente cheie ale gândirii creative: fluentă, flexibilitate, originalitate și elaborare. Dewi, C. A., & Mashami, R. A. (2019) oferă o prezentare cuprinzătoare a caracteristicilor gândirii creative, detaliind fațetele originalității (capacitatea de a genera idei noi), fluentei (exprimarea mai multor idei), flexibilității (producerea de idei diverse) și elaborării (detalierea ideilor). Potrivit lui Siswono (2010), gândirea creativă este un proces dinamic care introduce idei noi pentru a aborda probleme dificile.

Langrehr (2006) afirmă că cei ce gândesc creativ se îndepărtează de tiparele convenționale de gândire, eliberându-se de cadrele mentale dominante. Această abatere de la gândirea normativă permite apariția unor soluții și idei inovatoare. Mai mult, gândirea creativă contribuie la dezvoltarea holistică a personalității cursanților prin creșterea concentrării, a inteligenței și a încrederii în sine. În esență, încurajarea gândirii creative nu numai că răspunde nevoilor imediate de rezolvare a problemelor, dar servește și ca un catalizator pentru creșterea și dezvoltarea personală.

Creativitatea ajută la rezolvarea problemelor și la generarea de idei

Aplicarea creativității la rezolvarea problemelor și la generarea de idei nu este doar un concept teoretic; este o abordare practică care joacă un rol esențial în abordarea provocărilor antreprenoriale și în cultivarea de soluții inovatoare (Smith, 2018). Aplicarea gândirii creative într-un context de afaceri este extrem de importantă pentru antreprenorii care încearcă să navigheze prin complexitatea pieței dinamice de astăzi (Jones, 2020). Prin învățarea indivizilor cum să aplice creativitatea, aceștia dobândesc abilitățile necesare pentru a identifica și rezolva eficient provocările de afaceri (Brown, 2019). Studiile de caz și exemplele din lumea reală dovedesc acest lucru, prezentând cazuri în care gândirea creativă nu numai că a depășit obstacolele, dar a dus și la povești de succes antreprenorial (Miller, 2021).

Pentru a facilita procesul de învățare, ghidarea indivizilor prin exerciții practice devine instrumentală (Johnson, 2017). Aceste exerciții pot fi adaptate la probleme sau oportunități antreprenoriale specifice, permițându-le cursanților să aplice direct tehnici de gândire creativă (Davis, 2018). Prin implicarea în activități practice, indivizii dezvoltă o înțelegere mai profundă a modului în care creativitatea poate fi valorificată ca instrument practic pentru rezolvarea problemelor și generarea de idei (Clark, 2022). În plus, sublinierea importanței iterației și a experimentării în procesul creativ este primordială (Anderson, 2018). Cursanții sunt încurajați nu doar să genereze idei, ci și să le rafineze și să le modifice prin experimentare continuă. Această abordare iterativă nu numai că îmbunătățește calitatea ideilor, ci și insuflă o mentalitate care valorizează adaptabilitatea și reziliența în fața provocărilor (Smith et al., 2021).

Promovarea unui mediu care încurajează și cultivă creativitatea

În cadrul peisajului antreprenorial, cadrul nu numai că subliniază aplicarea creativității, dar accentuează și importanța promovării unui mediu care s-o încurajeze în mod activ (Johnson & Smith, 2019). Acest lucru presupune cultivarea unei atmosfere de susținere care pune preț pe diverse perspective, promovează o cultură a experimentului și recunoaște potențialul ideilor neconvenționale (Brown, 2020). Mediile care favorizează în mod deliberat creativitatea în domeniul antreprenorial nu numai că devin centre de gândire inovatoare, dar inspiră, de asemenea, antreprenorii să se elibereze de tiparele de gândire convenționale, contribuind la dezvoltarea unor concepte noi și revoluționare (Miller, 2022). Prin încurajarea unui mediu creativ, antreprenorii pot valorifica puterea colectivă a imaginației echipei lor, împingând limitele a ceea ce este considerat posibil (Clark et al., 2021).

Cultura organizațională joacă un rol esențial în crearea unei atmosfere propice pentru creativitate (Anderson, 2018). Explorarea factorilor care contribuie la un mediu creativ, cum ar fi deschiderea față de idei noi, eforturile de colaborare și toleranța la risc, devine foarte importantă în conturarea peisajului antreprenorial (Davis, 2021). Introducerea unor strategii de stimulare a creativității, atât la nivel individual, cât și la nivel de echipă, este esențială (Roberts, 2019). Acest lucru implică discutarea semnificației acceptării diverselor perspective și a valorii pe care feedback-ul constructiv o aduce procesului creativ (Smith et al., 2020). Pentru a ilustra aceste principii în acțiune, prezentarea unor exemple de companii care au experimentat cu succes o cultură creativă și detalierea modului în care aceasta a avut un impact pozitiv asupra demersurilor lor antreprenoriale oferă dovezi tangibile ale puterii de transformare a unui mediu creativ de susținere și încurajare (Jones, 2017).

Transpunerea ideilor creative în planuri de acțiune

EntreComp pledează pentru mai mult decât simpla generare de idei creative și susține modul de transpunere a acestor concepte inovatoare în planuri de acțiune în contextul antreprenorial (Smith & Johnson, 2020). Acest lucru presupune echiparea indivizilor cu abilitățile necesare nu doar pentru a concepe idei revoluționare, ci și pentru a le planifica și implementa strategic într-un mod care să aducă valoare tangibilă companiilor lor (Brown, 2021). Ghidându-i pe cursanți prin procesul de îmbunătățire și structurare a ideilor creative în planuri de afaceri concrete, cadrul asigură faptul că creativitatea nu este limitată la un domeniu conceptual, ci devine un instrument practic și puternic pentru a conduce succesul antreprenorial (Clark et al., 2022). Această abordare acoperă decalajul dintre idee și

execuție, transformând gândirea inovatoare într-un catalizator pentru un impact în lumea reală (Miller, 2023).

Este esențial să îi îndrumăm pe cursanți în găsirea echilibrului potrivit între creativitate, fezabilitate și viabilitate pe piață (Roberts, 2019). Discutarea încorporării metodologiilor de gândire de proiectare și prototipare devine instrumentală, subliniind importanța testării și validării conceptelor creative înainte de implementarea la scară largă (Anderson, 2020). Furnizarea de instrumente și cadre practice pentru a transpune ideile creative în măsuri acționabile consolidează și mai mult acest proces (Jones, 2018). Acest lucru poate implica introducerea metodologiilor de gestionare a proiectelor și a tehnicilor de planificare strategică, împuternicind indivizii să navigheze în complexitatea aducerii la îndeplinire a viziunilor lor creative într-un mod structurat și eficient (Davis, 2022).

În general, EntreComp pune accentul pe îmbunătățirea abilităților de gândire creativă, pe aplicarea practică a creativității în rezolvarea problemelor, pe crearea unui mediu propice creativității și pe capacitatea de a transforma ideile creative în planuri de acțiune.

Competența pas cu pas

- **Gândire divergentă:** Încurajați brainstorming-ul și explorarea de idei diverse.
- **Prototipare:** Dezvoltarea și testarea rapidă a prototipurilor pentru a da viață ideilor creative.
- **Colaborare interdisciplinară:** Implicarea persoanelor din diferite domenii pentru a obține perspective variate.
- **Învățare continuă:** Cultivați o mentalitate de învățare și adaptare continuă.

Metodologii și instrumente

- **Mind mapping:** Vizualizarea ideilor și a conexiunilor dintre ele.
- **Design thinking:** O abordare centrată pe om pentru rezolvarea problemelor.
- **Tehnica SCAMPER:** O metodă de stimulare a gândirii creative prin adresarea de întrebări specifice despre un concept.

Aplicație privind economia circulară

Promovarea creativității în contextul EntreComp, aplicând-o în același timp la conceptul de economie circulară, implică următoarele aspecte:

- Cultivarea unei serii de idei și oportunități care întruchipează principiile economiei circulare.
- Adoptarea abordării inovatoare care se aliniază la principiile circulare.
- Adunarea cunoștințelor și resurselor diverse din diferite sectoare și discipline pentru a vă îmbunătăți și pune în aplicare ideile.

Stimularea creativității în contextul EntreComp și aplicarea acestuia la conceptul de economie circulară presupune o integrare dinamică a competențelor antreprenoriale și a practicilor sustenabile

(Smith & Johnson, 2020). EntreComp, cu accentul pus pe creativitate, are potențialul de a deveni un catalizator pentru o gândire inovatoare care se aliniază perfect cu principiile economiei circulare (Brown, 2021). În acest context, participanții sunt încurajați să exploreze diverse idei și oportunități care întruchipează principiile circulare, cultivând o mentalitate care transcende modelele de afaceri liniare tradiționale (Clark et al., 2022). Cadrul EntreComp poate facilita aplicarea gândirii creative pentru a aborda provocările complexe pe care le ridică economia circulară, punând accentul pe rezolvarea problemelor și pe generarea de idei în cadrul eforturilor antreprenoriale sustenabile (Miller, 2023).

Ecosistemul antreprenorial alimentează un mediu de colaborare în care converg cunoștințe și resurse diverse din diferite sectoare și discipline, îmbogățind procesul creativ (Roberts, 2019). Participanții nu numai că-și îmbunătățesc abilitățile de gândire creativă, dar învață și să transpună aceste idei în planuri de acțiune, încurajând o generație de antreprenori pregătiți să navigheze prin complexitatea antreprenoriatului circular cu ingeniozitate și scop (Anderson, 2020). Această abordare integrată se aliniază cu principiile economiei circulare, promovând practici sustenabile și soluții inovatoare (Jones, 2018). Dezvoltarea holistică încurajată de EntreComp în contextul economiei circulare evidențiază interconectarea dintre creativitate, antreprenoriat și sustenabilitate, creând un impact transformator atât asupra indivizilor, cât și asupra peisajului antreprenorial mai larg (Davis, 2022).

Îmbunătățirea gândirii creative

Consolidarea abilităților de gândire creativă în contextul economiei circulare implică cultivarea unei mentalități antreprenoriale care integrează sustenabilitatea și inovarea (Smith & Johnson, 2020). Aceasta merge dincolo de rezolvarea tradițională a problemelor, încurajând antreprenorii să exploreze diverse perspective, să genereze idei neconvenționale și să aplice gândirea laterală pentru a aborda provocările specifice practicilor circulare (Brown, 2021). Prin încorporarea exercițiilor, a studiilor de caz din lumea reală și a aplicațiilor practice adaptate la economia circulară în cadrul unor cadre antreprenoriale precum EntreComp (Clark et al., 2022), participanții învață să îmbine creativitatea cu principiile sustenabile. Această abordare nu numai că cultivă capacitatea de a concepe idei revoluționare, dar pune accentul și pe planificarea strategică și implementarea acestor idei pentru a aduce valoare tangibilă întreprinderilor (Miller, 2023). Sinergia dintre gândirea creativă și economia circulară favorizează o generație de antreprenori care pot naviga prin complexitatea antreprenoriatului durabil cu ingeniozitate, scop și angajament față de principiile circulare (Roberts, 2019).

Creativitatea ajută la rezolvarea problemelor și la generarea de idei

Aplicarea creativității la rezolvarea problemelor și la generarea de idei în contextul economiei circulare implică adoptarea unei abordări dinamice și inovatoare care integrează practici sustenabile (Smith & Johnson, 2020). Aceasta transcende metodele convenționale, încurajând indivizii să exploreze perspective noi, să genereze idei inventive și să utilizeze gândirea laterală pentru a aborda provocările specifice principiilor circulare (Brown, 2021). Prin infuzarea exercițiilor, a studiilor de caz din lumea reală și a aplicațiilor practice adaptate la economia circulară, cadrele precum EntreComp facilitează integrarea perfectă a creativității în antreprenoriatul durabil (Clark et al., 2022). Acest proces nu numai

că le permite indivizilor să conceapă idei revoluționare, dar pune accentul și pe planificarea strategică și implementarea acestor idei pentru a aduce valoare tangibilă întreprinderilor cu accent pe eficiența resurselor și sustenabilitatea mediului (Miller, 2023). Legătura dintre gândirea creativă și economia circulară favorizează o generație de antreprenori' adepți ai navigării în complexitatea practicilor de afaceri sustenabile, promovând soluții inovatoare care se aliniază la principiile circulare și contribuie la un peisaj antreprenorial mai conștient de mediu și mai rezistent (Roberts, 2019).

Promovarea unui mediu care încurajează și cultivă creativitatea

Promovarea unui mediu care încurajează și cultivă creativitatea în cadrul economiei circulare depășește mediile de afaceri tradiționale, acordând valoare diverselor perspective, promovând o cultură a experimentului și recunoscând potențialul inerent ideilor neconvenționale specifice practicilor circulare (Brown, 2021). În acest context, EntreComp și cadrele similare joacă un rol esențial în ghidarea indivizilor prin explorarea ideilor inovatoare care întruchipează principiile circulare (Clark et al., 2022). Studiile de caz din lumea reală și aplicațiile practice adaptate la economia circulară servesc drept ilustrații puternice, prezentând cazuri în care gândirea creativă nu numai că depășește obstacolele, dar duce și la soluții sustenabile revoluționare (Miller, 2023). Această abordare nu numai că îmbunătățește abilitățile de gândire creativă, ci și însuflă o mentalitate care valorizează adaptabilitatea și reziliența în fața provocărilor de mediu în evoluție (Roberts, 2019). Sinergia dintre stimularea creativității și adoptarea principiilor circulare contribuie la dezvoltarea unor antreprenori echipați pentru a naviga prin complexitatea antreprenoriatului sustenabil cu ingeniozitate, scop și un angajament față de gestionarea mediului (Jones, 2018).

Transpunerea ideilor creative în planuri de acțiune

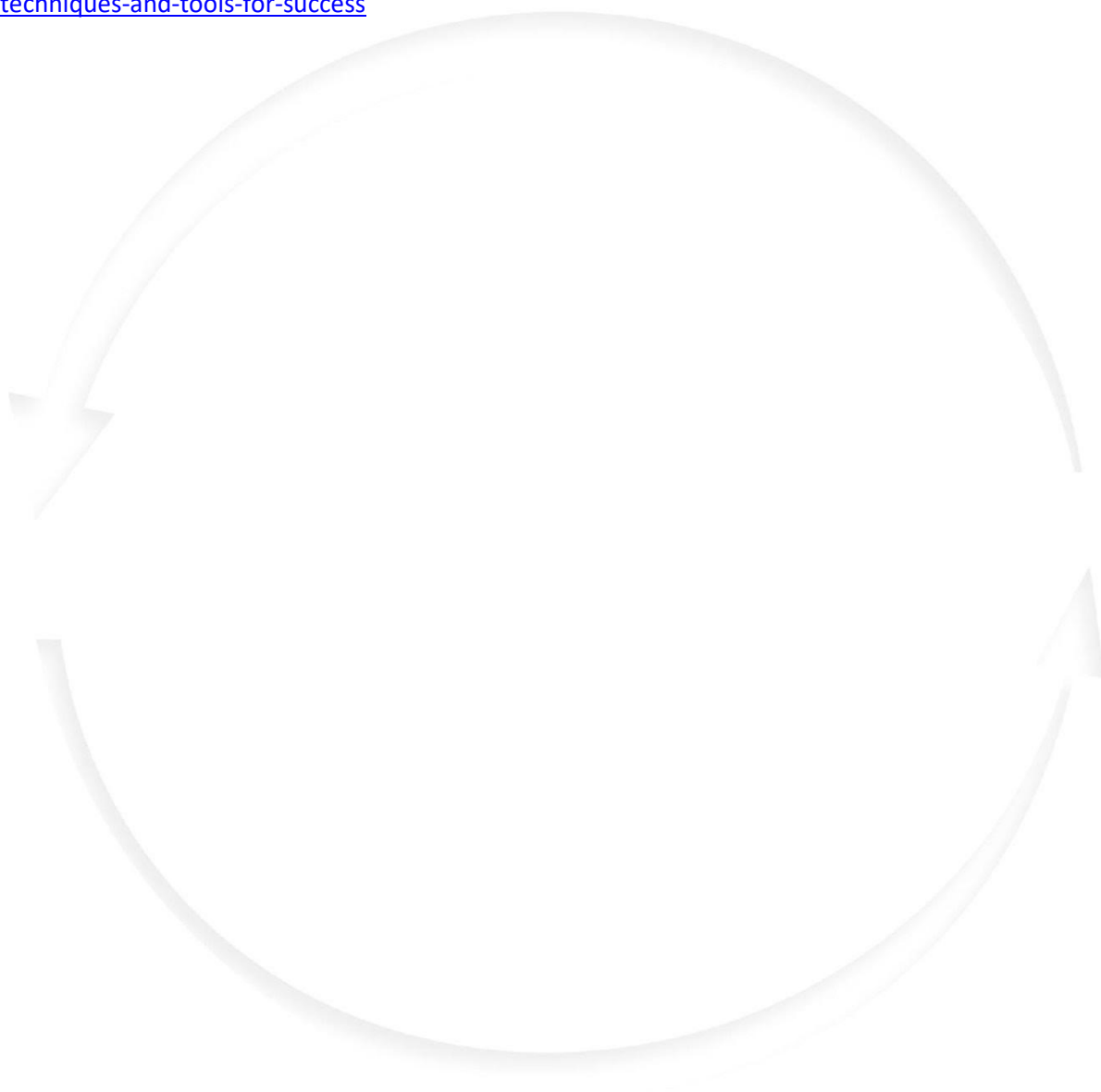
Conceptul de transpunere a ideilor creative în planuri de acțiune în contextul economiei circulare pune accentul pe aplicarea practică a gândirii creative pentru a aborda provocările specifice practicilor circulare (Brown, 2021). EntreComp joacă un rol crucial în ghidarea indivizilor prin procesul de rafinare și structurare a ideilor creative în planuri de afaceri concrete care se aliniază la principiile circulare (Clark et al., 2022). Exercițiile practice, studiile de caz din lumea reală și aplicațiile adaptate le oferă participanților instrumentele necesare pentru a îmbina perfect creativitatea cu practicile sustenabile (Miller, 2023). Această abordare nu numai că cultivă capacitatea de a concepe idei revoluționare, dar subliniază, de asemenea, importanța planificării și implementării strategice pentru a aduce valoare tangibilă companiilor, cu accent pe eficiența resurselor și sustenabilitatea mediului (Roberts, 2019). Prin însuflarea unei mentalități iterative și prin încurajarea experimentării, transpunerea ideilor creative în planuri de acțiune contribuie la dezvoltarea unor antreprenori pricepuți să navigheze în complexitatea antreprenoriatului sustenabil în cadrul economiei circulare, încurajând inovarea care se aliniază cu principiile de gestionare a mediului și circulare (Jones, 2018).

Participanții din contextul EntreComp își pot îmbunătăți în mod eficient abilitățile de gândire creativă, pot aplica creativitatea la rezolvarea problemelor și la generarea de idei, pot promova un mediu care încurajează creativitatea și pot transpune ideile creative în planuri care pot fi puse în aplicare în cadrul conceptului de economie circulară. Această abordare nu numai că se aliniază cu

cadrul de competențe antreprenoriale al EntreComp, dar îi împuternicește și pe indivizi să navigheze printre provocările și oportunitățile prezentate de antreprenoriatul circular.

Sugestie de material didactic

Creative Thinking: <https://www.edx.org/learn/creativity/imperial-college-london-creative-thinking-techniques-and-tools-for-success>

Activitate practică: Fiți creativ, rezolvați o problemă!

Obiectiv: această activitate urmărește să îmbunătățească și să aplice abilitățile de gândire creativă ale participanților în domeniul antreprenoriatului. Practica se concentrează pe generarea de idei originale, pe rezolvarea creativă a problemelor complexe și pe transformarea conceptelor inovatoare în planuri care pot fi puse în aplicare.

Materiale: Tablă albă, flipchart și markere.

Timp: 2 ore.

Metodologie:

1. Încălzire creativă (20 de minute):

- Începeți cu "Testul celor 30 de cercuri": desenați 30 de cercuri, apoi aveți la dispoziție 3 minute pentru a transforma cât mai multe cercuri goale în obiecte recognoscibile.
- Concentrați-vă pe importanța cantității în detrimentul calității în fazele de brainstorming pentru a debloca creativitatea.

2. Laboratorul de inovare creativă (60 de minute):

- Gândiți-vă la o problemă din lumea reală (de exemplu, lipsa spațiilor verzi deschise în comunitatea dumneavoastră, un sistem de reciclare neadecvat în împrejurimi, lipsa magazinelor second-hand etc.) care necesită soluții inovatoare, de la probleme sociale la eficiență în afaceri, dezvoltare de produse sau sustenabilitate a mediului.
- Apoi faceți un brainstorming și creați prototipuri de soluții, să gândiți cât mai divergent posibil. Scopul este de a genera idei care să fie atât originale, cât și valoroase.
- La jumătatea activității, rugați un coleg să se uite la ideile dvs. pentru a rezolva o problemă, promovând astfel o cultură a schimbului și a colaborării.

3. Perfecționarea ideilor și feedback (40 de minute):

- Alegeți cea mai bună soluție în opinia dvs. și utilizați instrumentele și metodologiile de planificare descrise mai sus pentru a elabora un plan de acțiune mai detaliat, luând în considerare fezabilitatea, impactul potențial și resursele necesare.
- Pregătiți o scurtă prezentare care să ilustreze ideea dvs., abordarea creativă și strategia de implementare. Reveniți la colegul căruia i-ați prezentat ideea dvs. și expuneți ideea finală pe care ați avut-o.

Reflecți:

Reflecți câteva minute asupra acelor produse pe care le folosești și care sunt foarte importante în viața reală. Printre acestea, există vreun produs care este rezultatul unei creativități revoluționare? Cu ce provocări credeți că s-a confruntat creatorul său? Este important pentru dvs. ca un produs, rezultat din procese de creativitate, să îmbrățișeze și alte valori, cum ar fi protecția mediului? Gândiți-vă ce valori ar trebui să servească creativitatea în opinia dvs.